

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Bijlagen:

A. Overzicht standaarden in procedure
B. PToLU-lijst
C. Notitie NT(A)
D1. Notitie enquête
D2. Enquête -resultaten
E. Boekje BOMOS

Agendapunt:	05 Open standaarden		
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	27 januari 2011	Versie	0.9
Betreft:	Stand van zaken Open standaarden		

Doel

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

- 1) Intake-besluiten rondom aangemelde standaarden
- 2) Advies over scope lijsten

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 3) Stand van zaken lijsten met open standaarden
- 4) Status IPv6
- 5) Status gebruikskader authenticatiemiddelen / PKIoverheid
- 6) Status aanmelding NT(A)
- 7) Resultaten enquête onder indieners, experts en begeleiders
- 8) Consultatie toetsingsprocedure en criteria
- 9) Beheer- en OntwikkelModel voor Open Standaarden (BOMOS) versie 2
- 10) Open standaarden in de Tweede Kamer
- 11) Forum en College in het nieuws

Toelichting

Ter besluitvorming:

Ad 1. Intake-besluiten aangemelde standaarden

In behandeling voor 'pas toe of leg uit'-lijst:

- SEPA Credit Transfer Rulebook en SEPA Direct Debit Rulebook
Toelichting: De standaarden beschrijven de fundamentele semantiek

van het betalingsverkeer (incasso en overmaking) in de Single Euro Payment Area (SEPA). In expertgroep moet aandacht zijn voor belang en rol van de overheid; de standaard heeft geen werking tussen overheden maar in dit kader alleen tussen overheden en banken. Daarnaast moet goed gekeken worden naar (samenhang met) eventuele wettelijke verplichting. De expertgroepbijeenkomst staat gepland voor begin februari.

Datum
27 januari 2011

- Webrichtlijnen - nieuwe versie
Toelichting: Het gaat hierbij om een nieuwe versie van een reeds opgenomen standaard. De expertgroepbijeenkomst heeft plaatsgevonden op 25 januari jl.

In behandeling voor lijst met gangbare standaarden:

- MIME (structuur en codering van e-mailberichten)
Toelichting: In procedure nemen voor lijst met gangbare standaarden. Toetsing kan via verkorte procedure. De standaard zal tegen de criteria worden getoetst door een expert.

On hold (in afwachting actie standaardisatieorganisatie):

- Overheid.nl Web Metadata Standaard (OWMS)
Toelichting: In procedure nemen voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst maar pas als aan een aantal voorwaarden (m.b.t. beheer, inspraak, vaststelling en besluitvorming) is voldaan. De aanmelder heeft te kennen gegeven zaken te zullen oppakken en tijdig terug te komen zodat de standaard verder in procedure kan worden genomen voor behandeling in de collegevergadering van november 2011.
- Functioneel model e-factuur
Toelichting: Dit is ontwikkeld op advies van het Forum. Uit de intake komt het advies naar voren om de standaard in procedure te nemen als aan een aantal voorwaarden zowel inhoudelijk als qua beheer is voldaan. Er is een gesprek geweest met EL&I. Men is voornemens de punten op korte termijn op te pakken en streeft ernaar om deze voor de volgende ronde (begin mei 2011) opgelost te hebben.

Nader intake-onderzoek:

- WS-Policy en XACML
Toelichting: Het gaat om standaarden voor authenticatie en autorisatie. Bruikbaarheid en bijdrage aan interoperabiliteit voor overheid zijn onvoldoende duidelijk. Samenhang met andere standaarden lijkt enorm van belang. De standaarden zijn aangemeld door Centric. Sponsor vanuit overheid lijkt noodzakelijk. e-Herkenning heeft eerder aangekondigd op dit thema-gebied standaarden te zullen aanmelden. In een nader intake-onderzoek zal een gesprek met e-Herkenning en eventueel aanmelder plaatsvinden om aanmelding scherper te maken.
- DomainKeys Identified Mail (DKIM) Signatures
Toelichting: Het gaat om een specifieke standaard voor "betrouwbare en veilige uitwisseling van e-mail verkeer". De standaard wordt o.a. ingezet om spam te voorkomen. De standaard komt op zich in aanmerking, alleen is de behoefte voor de overheid niet duidelijk. Voorstel is om eerst bij overheidspartijen te polsen wat de behoefte is. Gedacht wordt aan het benaderen van DWR (@rijksoverheid.nl), RDW (berichtenbox), Antwoord voor Bedrijven (berichtenbox), en Logius (Digipoort).

Niet in behandeling:

Datum
27 januari 2011

- Juridische standaarden (BWB, BWB-id, LJN)
Toelichting: Het gaat om standaarden waarmee wetten en jurisprudentie uniek geïdentificeerd kunnen worden. De kans is groot dat LJN op korte termijn vervangen zal worden door een Europese standaard. De indiener is verzocht t.z.t. hierover een nieuwe melding te doen. BWB en BWB-id zijn beide gebonden aan achterliggende voorzieningen. Op het moment dat meer duidelijkheid is over de Forum-procedure rondom voorzieningen zal over deze standaarden het gesprek voortgezet worden met de aanmelder.
- Open Document Format (ODF)
Toelichting: Het gaat hierbij om een nieuwe versie van een reeds opgenomen standaard. De nieuwe versie (1.2) is nog niet formeel vastgesteld. Daarom kan deze standaard nu niet in behandeling worden genomen. Als de nieuwe versie gereed is, doet de aanmelder een nieuwe aanmelding.
- OCCP
Toelichting: OCCP is een standaard die uitwisseling van informatie met oplaadpunten voor elektrische voertuigen mogelijk maakt. Op basis van het aanmeldformulier en het intakegesprek blijkt dat bij de indiener op dit moment een andere behoefte bestaat dan opname op een van beide lijsten en het verwezenlijken van de doelstellingen die daarbij horen.
- BPMN
Toelichting: De aangemelde versie van BPMN is niet definitief vastgesteld. Daarom komt deze nu niet in aanmerking voor inbehandelname. Daarnaast wordt in de stuurgroep open standaarden getwijfeld of dit soort standaarden binnen de scope van de lijsten vallen (zie ook volgende punt van deze notitie).
- Archimate
Toelichting: ArchiMate blijkt onvoldoende aan het criterium voor openheid te voldoen. Grootste struikelblok zijn de kosten voor gebruik van de standaard in bepaalde gevallen. Daarnaast wordt in de stuurgroep open standaarden getwijfeld of dit soort standaarden binnen de scope van de lijsten vallen (zie ook volgende punt van deze notitie).

Ad 2. Advies over scope lijsten

Advies: Standaarden die voornamelijk beschrijvend van aard en intern gericht zijn vallen buiten de scope van de lijsten.

Toelichting:

De lijsten zijn bedoeld voor technische en semantische standaarden waarbij gegevensuitwisseling in het bedrijfsproces tussen organisaties centraal staat. Buiten scope vallen standaarden die voornamelijk beschrijvend van aard en intern gericht zijn. Voorbeelden hiervan zijn BPMN en Archimate.

Het zijn standaarden waarmee op een hoger abstractieniveau (meta-niveau) architecturen en bedrijfsprocessen kunnen worden beschreven en eventueel ook worden afgestemd. Ze zijn echter niet bedoeld voor gegevensuitwisseling in het bedrijfsproces tussen organisaties. De mogelijkheid tot afstemming van proces en organisatie lijkt eerder een mooie bijkomstigheid dan een hoofddoel van dit soort standaarden. Daarom vallen ze buiten de scope van de lijsten.

In semantische standaarden zitten overigens vaak impliciet resultaten van proces- en organisatieafstemming. Het is dus niet zo dat interoperabiliteit op proces-/organisatieniveau volledig buiten scope van de lijsten valt.

Datum
27 januari 2011

Ter kennisname:

Ad 3. Stand van zaken standaarden [Bijlage A en B]

- Overzicht standaarden in procedure
- "Pas toe of leg uit"-lijst d.d. 16 december 2010

Ad 4. Status IPv6

Van EL&I is de onderstaande status-update ontvangen in aansluiting op het advies van College Standaardisatie bij de opname van de combinatie van IPv4 en IPv6 op de "pas toe of leg uit"-lijst.

EL&I werkt via twee kanalen, namelijk de IPv6 Task Force en het rijksbrede CIO-overleg (ICCIO). Met de IPv6 Task Force zijn voor 2011 afspraken gemaakt over intensivering van de aanpak op de adoptie van IPv6. Het organiseren van de kennisfunctie is bij de IPv6 Task Force belegd. Zo wordt de website van de Taskforce vernieuwd en geschikt gemaakt voor stakeholders om vragen te kunnen stellen en om ervaringen en suggesties te geven en te delen. Vanuit de Taskforce worden ook bijeenkomsten in het land georganiseerd voor diverse stakeholdersgroepen om relevante informatie te verspreiden en ervaringen met de toepassing van IPv6 te delen. Daarnaast monitort TNO de uitrol van IPv6 bij bedrijven (gebruikers, ISP's) en overheden. Ten opzichte van de nulmeting (26 juli 2010) is het gebruik licht gestegen (meting van 23 november 2010).

De rijksoverheid heeft een belangrijke voorbeeldfunctie. Bij ICCIO is de sense of urgency geagendeerd. De IPv6 Task Force zal stakeholdersbijeenkomsten organiseren bij overheidsinstellingen, met name ministeries. ICCIO (met name via BZK als voorzitter van ICCIO) werkt daarin volledig samen met de IPv6 Task Force.

Ad 5. Status gebruikskader authenticatiemiddelen / PKIoverheid

Van Logius is onderstaand bericht over de voortgang ontvangen.

In samenwerking met e-Herkenning werkt Logius aan een generiek kader voor authenticatiemiddelen en betrouwbaarheidsniveau's. Een eerste aanzet voor een generiek kader was eind vorig jaar voorhanden. Verschillende betrokken en belanghebbende partijen (BZK, EZ, SZW, IND, Belastingdienst, eHerkenning) hebben zich (informeel) positief uitgelaten over de daarin gekozen benadering. Begin februari organiseren Logius en eHerkenning een werkconferentie van een dagdeel met vertegenwoordigers van beleid (BZK/DRI, EZ/ICT&T) en uitvoering (enkele leden Manifestgroep en Launching customer overleg eHerkenning), gemeenten en provincies. De resultaten van de werkconferentie worden verder uitgewerkt door een werkgroep van Logius, e-Herkenning, BZK en EL&I. Het doel is om het kader eind maart te finaliseren en vervolgens aan te bieden aan het Forum Standaardisatie.

Datum
27 januari 2011

Ad 6. Status aanmelding NT(A) [Bijlage C]

Toelichting door Steven en Nico aan de hand van notitie.

Ad 7. Resultaten enquête onder indieners, experts en begeleiders [Bijlage D1 en D2]

U wordt gevraagd kennis te nemen van de resultaten van de enquête die in september/oktober 2010 is gehouden onder indieners, experts en begeleiders van de toetsingsprocedure van 9 behandelde standaarden.

In de enquête is gevraagd naar het functioneren van de expertgroep, de toetsingsprocedure en de 'pas toe of leg uit'-lijst. De meeste respondenten zijn positief. Wel komt een aantal aandachtspunten naar voren.

Met de resultaten van de enquête wordt rekening gehouden in de uitvoering van de lopende toetsingsprocedures. Daarnaast zijn de resultaten gebruikt in traject om de toetsingsprocedure en criteria aan te scherpen.

Daarnaast zijn er punten die (nog) niet zijn opgepakt:

- De doorlooptijd kan moeilijk worden versneld. Daarvoor bestaat een afhankelijkheid van de vergaderfrequentie van Forum en College.
- "Toezicht op naleving van 'pas toe of leg uit'" komt prominent als aandachtspunt naar voren.

Ad 8. Consultatie toetsingsprocedure en criteria

In de vorige Forumvergadering is ingestemd met de aanpak en inhoudelijke lijn. In het traject worden ook de resultaten van de enquête gebruikt.

Het document met de aangescherpte toetsingsprocedure en criteria wordt publiekelijk geconsulteerd. De consultatie gaat begin februari van start en duurt 4 weken. De reacties uit de consultatie zullen worden verwerkt. Het resultaat wordt in de volgende Forumvergadering ter besluitvorming voorgelegd. Het doel is om de stukken in mei 2011 aan het College voor te leggen.

Ad 9. Beheer- en OntwikkelModel voor Open Standaarden (BOMOS) v.2.0 [Bijlage E]

BOMOS is een door programmabureau NOiV ontwikkeld model dat antwoord geeft op vragen uit de standaardisatiepraktijk rond de ontwikkeling en het beheer van open standaarden. In vergelijking met de editie uit 2009 worden in de nieuwe uitgave verschillende onderwerpen, zoals de financiële onderbouwing en certificering, flink uitgespit.

Zie: <https://noiv.nl/files/2010/12/Bomos-2.pdf>

Ad 10. Open standaarden in de Tweede Kamer

Schriftelijke antwoorden van de minister en de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie op vragen gesteld in de eerste termijn van de begrotingsbehandeling 2011 van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (24 november 2010)

URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-tk-20102011-26-130.html>

Citaat:

Datum

27 januari 2011

Vraag 42

Waarom nog steeds geen breed gebruik van open standaarden in publieke sector (motie Vendrik), ook niet bij marktwoakhond NMa? Wat gaat de minister hieraan doen?

Antwoord

In 2007 heeft de Tweede Kamer het actieplan Nederland Open in Verbinding aangenomen. Dit plan geeft uitvoering aan de motie Vendrik uit 2002.

Uitgangspunt van het actieplan Nederland Open in Verbinding is altijd geweest dat overheidsorganisaties zelf verantwoordelijk zijn voor de implementatie. In het actieplan is ervoor gekozen voor een verplichting voor open standaarden die op de «pas toe of leg uit» lijst staan, dus toepassen of toelichten. Dit zorgt ervoor dat er sprake is van een transitieproces bij veel publieke organisaties.

Vanaf 2007 heeft mijn voorganger een programmabureau in het leven geroepen dat de ministeries, mede overheden en publieke sectoren ondersteunt en faciliteert in de uitvoering van het actieplan. Nederland Open in Verbinding is en wordt steeds meer onderdeel van het «gewone» beleid en de bedrijfsvoering van overheidsorganisaties.

De monitor, die u deze zomer heeft ontvangen, toont aan dat de bewustwording op het gebied van open standaarden nog altijd toeneemt. Deze week is een eerste tussenrapport verschenen van een onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen naar aanbestedingen. Daarin zien we dat het actieplan langzaam aan doorwerkt in de aanbestedingspraktijk. We verschuiven dus van bewustwording naar de werkelijke toepassing in aanbestedingen.

Ook de Nederlandse Mededingingsautoriteit zal bij haar vervolg aanbestedingen de beleidsregel «pas toe of leg uit» dienen te volgen.

Vooralsnog loopt het actieplan nog een ruim jaar en zitten we nog midden in de uitvoering ervan. U wordt medio 2011 over de effecten van het actieplan geïnformeerd.

Ad 11. Forum en College in het nieuws

- Open standaarden-lijst uitgebreid,
<http://www.automatiseringgids.nl/markt-monitor/nederland/2010/51/college-standaardisatie-zet-drie-nieuwe-open-standaarden-op-lijst.aspx>
- Nieuwe standaarden op ptolu-lijst!,
<http://standaarden.kennisnet.nl/nieuws>
- Providers bereiden zich voor op opraken internetadressen,
<http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/01/12/providers-bereiden-zich-voor-op-opraken-internetadressen.html>
- Nog weinig actie rond IPv6 bij overheid en bedrijfsleven,
<http://www.automatiseringgids.nl/technologie/telecom/2011/2/nog-weinig-actie-rond-ipv6-bij-overheid-en-bedrijfsleven.aspx>